

UDRUGA POKRETNIH KOMUNIKACIJA HRVATSKE
MOBILE COMMUNICATION ASSOCIATION OF CROATIA
Nova Ves 50-HR-10 000 Zagreb-CROATIA
Tel./fax: +385 1 4667-323 · e-mail: upkh@upkh.hr www.upkh.hr

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije
Jurišićeva 13
HR-10 000 ZAGREB

Zagreb, 31. prosinca 2008.

PREDMET: Financijski plan Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije za 2009. godinu
 - **javna rasprava**

Poštovani,

Nastavno na otvaranje javne rasprave o prijedlogu Financijskog plana Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije za 2009. godinu (u nastavku: Financijski plan), ovim putem dostavljamo naše komentare:

Općenite napomene

Prije svega skrećemo pažnju kako smo mišljenja da nije osnovano Plan prihoda Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: Agencija) izrađivati temeljem Pravilnika o izračunu i visini naknada te načinu plaćanja za sredstva iz kojih se financira Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: Pravilnik o naknadama). S obzirom je Zakonom o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, br. 73/08.; u daljnjem tekstu: Zakon) u članku 70. stavku 5. točki 1. navedeno kako se naknada za uporabu adresa i brojeva plaća u svrhu podmirenja troškova Agencije u upravljanju adresnim i brojevnim prostorom, a u članku 84. stavku 1. točki 1. navedeno je kako se naknadama za uporabu radiofrekvencijskog spektra podmiruju troškovi Agencije nastalih u upravljanju radiofrekvencijskim spektrom, dok je za ostale poslove Agencije predviđena naknada iz članka 16. stavka 2. točke 3., pravilni redoslijed planiranja i donošenja pojedinih dokumenata bio bi sljedeći:

- plan rashoda Agencije
- plan prihoda Agencije
- donošenje Pravilnika o naknadama, odnosno njegovih izmjene

Stoga smatramo kako je radi transparentnosti prikaza bilo potrebno razdvojiti troškove s kojima su povezani planirani prihodi Agencije, ovisno o tome jesu li isti nastali u upravljanju adresnim i brojevnim prostorom, u upravljanju radiofrekvencijskim spektrom ili su nastali uslijed obavljanja ostalih poslova Agencije iz područja elektroničkih usluga.

Tek temeljem takve podjele može se pristupiti planiranju ukupnih prihoda od pojedinih naknada i konačno temeljem toga se tek može doći do prijedloga pojedinih naknada iz Pravilnika o naknadama.

U suprotnom, ukoliko se razmatraju samo ukupni troškovi, te se temeljem toga određuju pojedine naknade kako bi se došlo do ukupnog iznosa naknada, očito je kako se u tom slučaju nisu poštivale navedene odredbe članka 70. i članka 84. Zakona.

Financijski plan Agencije u cijelosti se realizira iz doprinosa koji na račun Agencije uplaćuju operatori, odnosno, nositelji općih ovlaštenja i dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra, te je od izuzetnog značaja postizanje najviše razine transparentnosti Financijskog plana, u cilju daljnjeg razvitka tržišta.

UDRUGA POKRETNIH KOMUNIKACIJA HRVATSKE
MOBILE COMMUNICATION ASSOCIATION OF CROATIA
Nova Ves 50-HR-10 000 Zagreb-CROATIA
Tel./fax: +385 1 4667-323 e-mail: upkh@upkh.hr www.upkh.hr

Također, Financijski plan je neodvojivo povezan s Programom rada i regulatornim ciljevima koje Agencija određuje za pojedinu narednu godinu. To bi se trebalo odraziti u strukturi i visini pojedinih stavki ovoga Financijskog plana u okviru detaljnije razrađenih stavki.

Usporedbom planiranih prihoda Agencije za 2007. s predloženim Financijskim planom Agencije za 2009. godinu uočavamo značajan porast planiranih prihoda od 30% odnosno više od 20 mil. kuna u apsolutnom iznosu. Ovo ukazuje na trend stalnog porasta planiranih prihoda Agencije unazad nekoliko godina što se donekle može opravdati povećanjem broja radnika Agencije te opsegom posla. Međutim, s obzirom na činjenicu da je Agencija u istom razdoblju ostvarivala značajne viškove, a koji su nakon toga odlukama Vlade RH bili iskorišteni za financiranje određenih projekata, jasno je da ovakvo znatno povećanje nije opravdano. Prema podacima iz Financijskog izvješća Agencije za 2007. godinu, iz stavke ostvareni troškovi proizlazi da je izvršeno 67% od planiranog iznosa, a ovaj trend traje nekoliko godina ostvarivanjem viška prihoda nad rashodima (tako u 2005. višak prihoda nad rashodima iznosi 33 mil. kuna, u 2006. 14. mil. kuna, a u 2007. 29 mil. kuna).

Također, za potpunu analizu porasta planiranih prihoda i rashoda Agencije nužan je usporedni prikaz plana prihoda i rashoda Agencije za 2008. godinu kako bi se mogao pratiti daljnji slijed porasta ili pada planiranih prihoda i rashoda Agencije.

Nadalje, ako pokušamo izračunati prihode Agencije u 2009. godini s osnove naknada prema prijedlogu pravilnika o naknadama, dolazimo do podataka koji pokazuju da bi prihod Agencije samo od naknada koju bi platili operatori javnih pokretnih komunikacijskih mreža iznosio oko 79 mil. kuna, od toga 2 mil. od naknada za uporabu adresa i brojeva, 52 mil. od naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra te 25 mil. od naknada za druge poslove koje obavlja Agencija. Prema postojećim propisima, Agencija će u 2008. godini ostvariti prihod od naknada koje uplaćuju operatori javnih pokretnih komunikacijskih mreža u iznosu oko 52 milijuna kuna. Dakle, planirano povećanje naknada iz kojih se financira Agencija opteretit će operatore javnih pokretnih komunikacijskih mreža povećanjem od 55%.

Dodatno, analizom godišnje naknade za javnu pokretnu mrežu druge i treće generacije koja je predložena Pravilnikom o naknadama, temeljem trenutno dodijeljenih frekvencijskih pojasa operatorima u pokretnim mrežama dolazi se do zaključka kako je samo naknada od frekvencija prikupljena od operatora u pokretnim mrežama viša od planiranih prihoda Agencije po toj stavci (oko 10%). Ako se uzme u obzir da Agencija ostvaruje i druge prihode od naknada od frekvencija od drugih operatora dolazi se do zaključka kako su visine naknada temeljem Pravilnika o naknadama previsoko određene, te da se ne temelje, sukladno članku 84. stavku 1. točki 1. Zakona, na troškovima Agencije nastalih u upravljanju radiofrekvencijskim spektrom.

S obzirom da ukupan iznos naknada kojeg prema prijedlogu Pravilnika o naknadama trebaju platiti operatori u pokretnim mrežama čini najveći dio prihoda iz kojih se financira Agencija, mišljenja smo da bi Agencija trebala osobito voditi računa o komentarima navedenim u ovom dokumentu te prihvatiti naše primjedbe i prijedloge.

Komentari pojedinih stavki Financijskog plana

1. Plan prihoda

Kao što smo obrazložili u uvodnom dijelu, mišljenja smo da se prihodi Agencije u prvom redu trebaju definirati u dvije osnovne skupine na način da se u prvoj skupini predvide iznosi za upravljanje brojnim, adresnim prostorom i radiofrekvencijskim spektrom, a da se u drugoj skupini predvide iznosi od naknada od prihoda operatora.

Nadalje, prva skupina (brojevi i frekvencije) treba se temeljiti na stvarnom radu radnika Agencije na upravljanju tim resursima – primanje i obrada zahtjeva, izdavanje odgovarajućih odobrenja, izrada i ažuriranje javno dostupnih baza podataka, nadzor i kontrola te međunarodno usklađivanje (koordinacija frekvencija). Ovime želimo reći da je za isto potrebna detaljnija razrada, koja vjerujemo može pomoći i Agenciji u internom planiranju i alokaciji resursa sukladno opsegu, težini i složenosti

UDRUGA POKRETNIH KOMUNIKACIJA HRVATSKE
MOBILE COMMUNICATION ASSOCIATION OF CROATIA
Nova Ves 50-HR-10 000 Zagreb-CROATIA
Tel./fax: +385 1 4667-323 e-mail: upkh@upkh.hr www.upkh.hr

odgovarajućih poslova vezanih uz poslove upravljanja, nadzora, kontrole i usklađivanja uporabe tih resursa. Dodatno i podatke za ova dva područja trebalo bi odvojeno prikazati.

U drugoj skupini, potrebno je odrediti realan iznos kojim će se pokriti razlika do punog iznosa potrebnog za financiranje aktivnosti Agencije, koji će omogućiti neometan rad regulatornog tijela, ali koji neće stvarati nepotrebne viškove koji će se prenositi iz godine u godinu ili potom alocirati za druge namjene za koje nisu bile prvotno predviđene.

2. Plan rashoda

Kao što smo već gore naveli, smatramo kako je radi transparentnosti prikaza bilo potrebno razdvojiti troškove Agencije ovisno o tome jesu li isti nastali u upravljanju adresnim i brojevnim prostorom, u upravljanju radiofrekvencijskim spektrom ili su nastali uslijed obavljanja ostalih poslova Agencije iz područja elektroničkih usluga.

U suprotnom, ukoliko se razmatraju samo ukupni troškovi, te se temeljem toga određuju pojedine naknade kako bi se došlo do ukupnog iznosa naknada, očito je kako se u tom slučaju nisu poštivale navedene odredbe Zakona iz članka 70. i članka 84.

Kao primjer unošenja pregleda iznosa pojedinih stavki rashoda iz prethodne godine navodimo priloženi dokument - financijski plan RTR-GmbH – nacionalnog regulatornog tijela Republike Austrije, za 2009. godinu. Kao što se vidi, proračun austrijske agencije je gotovo dvostruko manji od prijedloga Financijskog plana koji je predmet ove javne rasprave.

U daljnjem tekstu navodimo komentare na pojedine stavke Financijskog plana:

Skupina 41 – Rashodi za zaposlene, odjeljak 412 – Ostali rashodi za zaposlene

Držimo potrebnim da se, barem u obliku komentara, definira okvir ostalih rashoda, pošto isti iznose preko 500.000,00 kuna, a posebice jer su rashodi koji se tiču zaposlenih prilično precizno definirani u ostatku skupine 41 i u skupini 42.

Mišljenja smo da bi u Financijskom planu svakako trebali biti objavljeni podaci o broju radnika, te raspored radnika Agencije po pojedinim regulatornim poslovima i odjelima (administracija, regulacija tržišta, upravljanje brojevnim i adresnim prostorom, kontrola i nadzor, upravljanje radiofrekvencijskim spektrom i sl.), te koji su planovi zapošljavanja novih kadrova po pojedinim organizacijskim jedinicama i potrebna sredstva za povećanje broja radnika. S obzirom da, prema našim saznanjima, Vijeće Agencije još uvijek nije donijelo Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i Pravilnik o sistematizaciji teško je procijeniti opravdanost pojedinih stavki, tj. povećanje stavki vezanih za rashode za zaposlenike.

Skupina 42 – Materijalni rashodi, odjeljak 4213 – Stručno usavršavanje zaposlenika

Pozdravljamo postojanje ove stavke, koja govori o trajnoj opredjeljenosti Agencije za daljnjim usavršavanjem u području ostvarivanja svojih zadaća i ciljeva.

Kako se radi o nezanemarivom iznosu (gotovo 2.000.000,00 kn), nalazimo da bi bilo nužno jasnije i preciznije obrazložiti plan izobrazbe, profile i stručna područja radnika za koje se osigurava stručno usavršavanje, obzirom da ta selekcija treba biti usklađena s ciljevima regulacije i programom rada za 2009. godinu. Nastavno na ovo, moramo primijetiti i planirani iznos od 2.500.000,00 kuna za intelektualne i osobne usluge pod stavkom 4257 jer se uz ulaganja u stručno usavršavanje radnika Agencije postavlja i pitanje opravdanosti navedenog iznosa za konzultantske usluge.

UDRUGA POKRETNIH KOMUNIKACIJA HRVATSKE
MOBILE COMMUNICATION ASSOCIATION OF CROATIA
Nova Ves 50-HR-10 000 Zagreb-CROATIA
Tel./fax: +385 1 4667-323 e-mail: upkh@upkh.hr www.upkh.hr

Skupina 42 – Materijalni rashodi, odjeljak 4241 – Uredski materijal

Mišljenja smo da bi, u doba financijske krize i mjera štednje koje potiče Vlada Republike Hrvatske i uslijed utjecaja te krize na samo nacionalno gospodarstvo, iz čijih rezultata poslovanja se financira i rad Agencije, troškovi uredskog materijala trebali biti u nižim okvirima, na primjer, niži od troškova energije iz odjeljka 4243 (koji su u potpunosti nužni).

Primjedbe koje smo dali na odjeljke 4241, 4257 i 4213, vrijede i za sljedeće stavke:

- 4244 – Sitni inventar i autogume – iznos: 280.170,09 kn
- 4253 – Usluge promidžbe i informiranja – iznos 530.000,00 kn
- 4259 – Ostale usluge – iznos: 676.325,80 kn
- 4292 – Repräsentacija – iznos: 149.593,56 kn
- 4294 – Ostali nespomenuti rashodi – iznos: 92.049,94 kn
- 4434 – Ostali nespomenuti financijski rashodi – iznos: 66.432,50 kn
- 4511 – Tekuće donacije – iznos: 132.000 kn

Podskupina 452 – Kapitalne donacije

Činjenica je kako je Agencija tijekom prošlih godina ostvarivala značajne viškove prihoda u odnosu na rashode, kao što smo u uvodnom dijelu komentirali. S obzirom na oskudni prikaz podataka nije moguće odrediti stanje Salda fonda prethodnih godina iz kojeg se financiraju kapitalne donacije, odnosno koliko je sredstava iz tog fonda do sada utrošeno i za koje namjene. Također ovim putem molimo preciziranje o kojoj odluci Vlade Republike Hrvatske se radi kada se govori o kapitalnim donacijama.

Mišljenja smo da bi se taj iznos s obzirom na postojeću gospodarsku situaciju trebao zadržati za potrebe rada i poslovanja Agencije, a da se za isti iznos umanj opterećenje operatora i davatelja usluga, kao doprinos Agencije i Vlade rasterećenju tržišta elektroničkih komunikacija (posebice sudionika s manjim tržišnim udjelom) te da se ta sredstva u istom i većem iznosu ulože u novu infrastrukturu i razvoj novih usluga za krajnje korisnike. Time bi se na najbolji način dao dodatni zamah ostvarenju temeljnog cilja regulacije – boljeg i većeg izbora za krajnjeg korisnika uz povoljnije cijene usluga.

Općenito, smatramo da bi Agencija trebala realnije planirati svoje prihode i rashode kako bi se izbjeglo stvaranje viška prihoda nad rashodima i to u ovako značajnim iznosima.

Investicijski plan Agencije

Investicijski plan Agencije trebalo bi prilagoditi postojećoj gospodarskoj situaciji i stanju na tržištu elektroničkih komunikacija uzimajući u obzir komentare koje smo dali na Plan prihoda i Plan rashoda.

Pod stavkom I. A – nabava poslovnog prostora za sjedište Agencije - planiran je rashod od 1.000.000,00 kuna, za što je dano kratko obrazloženje da se radi o početku otplate kredita. Ovdje bi svakako trebalo reći o kolikom se ukupnom iznosu kredita radi te ostalim uvjetima kredita, a ponajprije o veličini ukupne investicije kako bi operatori mogli barem procijeniti na koji način će se ukupni iznos kredita odraziti na naknade koje će plaćati Agenciji.

Pod stavkom VI. predlažemo da se ulaganja u izrade stručnih studija umanje, odgodom pojedinih projekata ili dijelova projekata „e-Agencija”, „Pogled u budućnost” i „Projekt troškovni modeli” na narednu godinu.

Također, skrećemo pažnju da je u Programu rada Agencije navedeno kako će se projekt e-Agencije koristiti i za potrebe zainteresiranih na području poštanskih usluga. Iz Financijskog plana nije razvidno financira li se taj projekt razmjerno i iz djelatnosti poštanskih i kurirskih usluga.

UDRUGA POKRETNIH KOMUNIKACIJA HRVATSKE
MOBILE COMMUNICATION ASSOCIATION OF CROATIA
Nova Ves 50-HR-10 000 Zagreb-CROATIA
Tel./fax: +385 1 4667-323 · e-mail: upkh@upkh.hr www.upkh.hr

Podržavamo pokretanje projekta „Pogled u budućnost“ i ujedno predlažemo i uključivanje operatora u isti jer držimo da razmjenom znanja i iskustava svih sudionika na tržištu možemo postići napredak na ovom dinamičnom i zahtjevnom tržištu.

Zaključak

Slijedom navedenih komentara, pozivamo Agenciju da u cilju ostvarivanja održivog i kontinuiranog pozitivnog razvoja tržišta razmotri iste te da predloženi Financijski plan doradi i da se sukladno tome prilagodi i Pravilnik o naknadama, u cilju ispunjenja odredaba Zakona.

Mišljenja smo da se Financijski plan Agencije za 2009. godinu može dovesti u osjetno uže okvire usklađene sa sadašnjim gospodarskim trenutkom i strategijom Vlade Republike Hrvatske. Doprinos Agencije trenutnoj gospodarskoj situaciji i potrebi racionalnog poslovanja i štednje može biti značajan, a da se pri tom ne ugrožava temeljno poslovanje, aktivnosti i ispunjavanje regulatornih ciljeva Agencije.

Ukupno smanjenje planiranih rashoda prema gore navedenim preporukama bi moglo postići značajne iznose, ne dovodeći pri tome u pitanje ostvarenje niti jednog od temeljnih ciljeva Agencije, a pri tom bi se dala pozitivna poruka svim sudionicima tržišta za sljedeću godinu te iskazala solidarnost nadležnog regulatornog tijela.

Stoga predlažemo Agenciji:

- da izradi model upravljanja, nadzora, kontrole i usklađivanja uporabe brojevnog i adresnog prostora i radiofrekvencijskog spektra te da na temelju toga odredi realne troškove i temeljem tih troškova realan iznos koji je potrebno uplaćivati Agenciji za učinkovito obavljanje poslova vezanih uz te aktivnosti,
- da se iznos koji se plaća iz postotka prihoda operatora odredi na način da pokrije realan iznos potreban za financiranje ostalih aktivnosti Agencije kako se ne bi stvarali nepotrebni viškovi u proračunu Agencije.

U privitku:
Financijski plan RTR-GmbH – Nacionalnog regulatornog tijela Republike Austrije, za 2009.